

QVÆSTIONVM SVPER LEVITICVM

G fuit propter quod lauanda fuerant vestimenta, & mundata erit. Deinde sequitur. Si autē conuer-
sa mutata fuerit significatio in cute, postea quā vi-
dit illum sacerdos vt purgaret illum: id est, postea-
quam vidit eum sacerdos septimo die prius sanum
vt purgaret illum, mutata est illa significatio, id est,
illud signum in cute: & visus fuerit secundo sacerdoti,
id est, post alios septē dies: & viderit eum sacerdos, &
ecce commutata est significatio in cute, id est, nō ste-
tit in illa sanitate in qua eum viderat post primos sep-
tem dies: & inquinabit illum sacerdos, lepra est em.
Iam hic quoniam illud quod visum fuerat post pri-
mos septem dies sanum non stetit in suo, sed mutatiō
est in pristinum vitium, lepra pronunciat: ita vt
non hic expectetur vel locus humilior, vel pilus in
album conuersus. Cum enim lepra non sit notabilis
atque vitiosa, nisi varietas: hoc ipsum de vitioso colo-
re redire ad sanum, & de sano redire ad vitiosum, ita
notabile est vt non ibi fuerit expectandum, quod in
primo expectari præceperat, de humiliori loco & pi-
li candore: sed iam etiam ista varietate sine dubita-
tione sit lepra. Deinde sequitur, Et tactus lepræ
si fuerit in homine, veniet ad sacerdotem & videbit
sacerdos, & ecce cicatrix alba in cute: & hæc muta-
uit capillum album, & a sano carnis viuæ in cicatrix.

XLVII. Hæc si subraham, & more enim locutionis scri-
pturarum positum est, iste erit sensus, Et videbit sa-
cerdos, & ecce cicatrix alba in cute, & hæc mutauit
capillum album a sano carnis viuæ in cicatrix. Or-
do est, mutauit capillum album in cicatrice a sano
carnis viuæ: id est, cum caro viua & sana habebat
capillum obscurum, vel nigrum, hæc cicatrix album
habet. Lepra veterascens est in cute coloris eius: &
inquinabit eum sacerdos, id est, inquinatum pro-
nunciabit. Non segregabit eum, quia immundus
est: hoc videtur dicere, quia vbi inuentus fuerit pi-
lus in album mutatus concolor albo vitio cutis, iam
non segregatur, vt probetur: nec expectatur vtrum
etiam humilior fiat locus: sed ex hoc tantum quod
alba est cutis discolor a cætera, & album habet pi-
lum discolorum cæteris qui sunt in carne viua & sa-
na, lepra veterascens pronunciat: ideo veteras-
cens, quia iam non est probanda illis bis septem
diebus. Si autem restitutus fuerit color sanus &
conuersus fuerit albus, quoniam dixerat totum
album factum per totam cutem, corpore iam mundū
esse, quia varietas ibi iam non esset. Deinde ait, Et
quacumque die visus fuerit in eo color, visus inquina-
bitur: vbi satis ostendit varietatem improbari. Ac
per hoc quod modo dixit, Si autem restitutus fue-
rit color sanus & conuersus fuerit albus, veniet ad
sacerdotem: & videbit sacerdos, & ecce conuersus
tactus in album: & purgabit sacerdos tactum, munda-
tus est. Restitutum colorem sanum, non debemus ac-
cipere vt color sanus esset, etenim ipse erat per quē
tamen fiebat immundus propter varietatem. Resti-
tutum ergo dixit colorem sanum, vt illud esset quod
fuerat, id est, albus sano pereunte: Tunc enim rur-
sus mundus erit, cum totus albus fuerit, quia nulla
ibi varietas erit. Sed restitutum pro pereunte acci-
pere, nimis inuitata locutio est. Magis enim vide-
tur dicere debuisse, si autem restitutus fuerit color
albus: Nunc vero ait, restitutus sanus & conuersus
fuerit albus: tanquam diceret, sanus color, si restitu-
tus fuerit in album.

XLVIII. Quid est quod cum
de lepra capitis loqueretur, eam etiam quassationē
appellauit, cum in solo colore fiat, vel cutis vel capil-
lorum, & quod humilior aspectus eius a cætera cute
apparet, sine dolore tamen & sine vlla vexatione?
An hoc quod immundum est per quassationem vo-
luit appellare plagam, velut hac immunditia homo
XLIX. per cillus hit? Quid sibi vult, quod cum di-

ceret de lepra vestimentorum aliarumque rerum ad K
vltus hominum pertinentium, ait, Aut in vestimen-
to laneo, aut in vestimento stuppeo, aut in lana, aut
in lineis, aut in laneis: cū iā supra dixisset
in vestimento laneo, aut vestimento stuppeo? Nā stup-
peū est vti que linei. An illic vestimēta intelligi vo-
luit: hic autem quodlibet laneum, & quodlibet lineū.
Non enim vestimenta sunt stramina iumentorum
cum sint lanea, aut vestimenta sunt retia cum sint li-
nea. Prius ergo specialiter de vestimētis, deinde ge-
neraliter de omnibus rebus laneis & lineis dicere
voluit.

Quæritur quid dixerit, In omni opera-
ria pelle: quod nonnulli interpretati sunt, in omni cō-
fecta pelle. Sed non ait Græcus ἐργασμένω δερματι:
ait autem ἐργασίμω. Quod verbum etiam in regno-
rum libro positum est, vbi Ionatha loquitur ad Da-
uid, Esto in agro in die operaria: id est, in die qua fit
opus. Ac per hoc etiam hic pellem operaria, in qua
fit opus debemus accipere: id est, aliquid operari ac
commodatam. Sunt enim pelles que tantummodo
ad ornamentum habentur, non ad opus.

Quid **LI.**
est quod ait, In omni vase operario pellis: nisi quod
est ex pelle factum, hoc est omni vase pelliceo? Hoc
autē isto loco vas dicit, quod Græci appellant σκεῦος,
hoc enim nomen generale est omnium utensilium.
Aliud est autē quod appellatur ἀγγεῖον, nam & hoc
Latina lingua vas dicitur: sed ἀγγεῖον illud magis
intelligitur vas quod liquorem capit. Quod est **LII.**
quod ait, Et quicumque tetigerit qui fluorem semi-
nis patitur, & manus suas non lauit aqua, laubit ve-
stimenta & laubit corpus suum aqua, & immundus
erit vsque in vesperam? Ambigue quippe positum
est quod ait, manus suas non lauit aqua, velut post-
eaquam tetigerit. Sed intelligendum est, qui cūque
non lotis manibus tetigerit, ipse quem tetigerit la-
uabit vestimenta: & cætera. Quod est quod cū **LIII.**
præciperet quomodo intrare deberet sacerdos sum-
mus in sanctum, quod est intra velum, ait inter cæte-
ra, Et exorabit pro sanctis ab immunditijs filiorum
Israël, & ab iniustitijs eorum, & de omnibus pecca-
tis eorum. Quomodo ergo pro sanctis si ab immun-
ditijs filiorum Israël & ab iniustitijs eorum de om-
nibus peccatis eorum? An quia non ait, pro immū-
ditijs filiorum Israël, sed ab immunditijs, hoc intel-
ligendum est, exorabit pro sanctis ab immunditijs fi-
liorum Israël: id est, pro eis qui sancti sunt ab immū-
ditijs filiorum Israël: non consentientes immunditijs
eorum: non quia pro ipsis tantum exorandum **M**
erat, sed quia etiam pro ipsis, ne quisquam putaret
ita fuisse sanctos vt nihil esset vnde pro eis exorare-
tur, quantum essent ab immunditijs filiorum Israël
& ab iniustitijs eorum alieni? De omnibus peccatis
eorum: id est, quæ iniustitiæ veniebant de omnibus
peccatis eorum. Potest & iste esse sensus, Exorabit p
sanctis ab immunditijs filiorum Israël: id est, vt hoc
pro illis exorari intelligatur vt ab immunditijs fi-
liorū Israël tuti essent. Sed exorabit, nō pōt accipi,
nisi qd alio verbo dicitur, ppiabit. Vñ & propicia
torū vocat, quod alij exoratoriū interpretati sunt:
Græce autē dicit ἱλαστήριον. Et qd hoc loco Latinus
ait, exorabit p sanctis: Græcè habet ἐξῆλασται, quod
non intelligitur nisi pro peccatis. Vnde scriptum est
in Psalmo, Qui propicius sit omnibus iniquitatib?
tuis. Hic ergo aptior sensus est, vt intelligatur sacer-
dos etiā p his propiciare dominū qui sancti sunt ab
immunditijs filiorū Israël, & quia licet ita sancti sint
vt immunditijs filiorū Israël & iniustitijs nō cōsen-
tiant, habet aliquid ppter quod eis necessaria sit pro-
piciatio dei. Sanē in quodam Græco inuenimus, &
exorabit sanctū: nō, pro sanctis: & illud quidē sanctū
genere neutro, id est, τὸ ἕν. Nam posset intelli-
gi, exorabit sanctū deū, & nulla esset quæstio. Quomo-
do autem

operi.

Leuit. 14

L

Leuit. 15

LIII.
Leuit. 16

Psal. 102